

ก 3438

เดลินิวส์

ฉบับที่ 18,550 วันพฤหัสบดีที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 ราคา 8 บาท DAILY NEWS

<http://www.dailynews.co.th>

หน้า 24

น้ำสกัดชีวภาพและปุ๋ยหมักชีวภาพ

ทำง่าย ได้ผลดี

ไตรรัตน์ สุนทรประภัสสร

กองสวนเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

นับว่าเป็นความตื่นตัวที่น่าสนับสนุน สำหรับการที่เกษตรกรจะหันมาทำการเกษตรด้วยชีววิธีและวิธีผสมผสาน ซึ่งมีหลากหลายวิธี ให้เลือกใช้ ทั้งการใช้สมุนไพร, การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา, การใช้เชื้อไวรัสเอ็นพีวี, การใช้แมลงกำจัดแมลง, การใช้น้ำสกัดชีวภาพ, การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ หรือวิธีอื่น ๆ อีกสารพัด ซึ่งวิธีการเหล่านี้ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายผู้ผลิต ไม่ทำลายผู้บริโภค ช่วยเกษตรกรลดการใช้สารเคมี และลดต้นทุนการผลิต ทำให้มีกำไรเพิ่มมากขึ้น

ที่ผ่านมาแนะนำเสนอไปบ้างแล้วเกี่ยวกับ เรื่องของการใช้สมุนไพร, การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และการใช้เชื้อไวรัสเอ็นพีวี สำหรับครั้งนี้เรามาลองทำน้ำสกัดชีวภาพและปุ๋ยหมักชีวภาพด้วยตนเองกันดีกว่าครับ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้มาจากสถาบันส่งเสริมเกษตรชีวภาพและโรงเรียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร

น้ำสกัดชีวภาพ คือ น้ำที่ได้จากการหมักผักและผลไม้ด้วยน้ำตาลในสภาพไร้อากาศ น้ำที่ได้จะประกอบไปด้วยจุลินทรีย์หลายชนิดที่เป็นประโยชน์กับพืช มีความสะอาดและปลอดภัย ขั้นตอนการทำน้ำสกัดชีวภาพ

1. รวบรวมพืชอวบน้ำ ผัก ผลไม้ หรือเปลือกผลไม้ทุกชนิด ที่ยังสดและไม่เน่าเสีย
2. นำพืชผักที่เตรียมไว้ผสมกับน้ำตาลหรือกากน้ำตาลในอัตราส่วน 3 ต่อ 1 คือ พืชผักผลไม้ 3 กิโลกรัม ต่อน้ำตาล 1 กิโลกรัม ควรใช้กากน้ำตาลจะดีกว่า เนื่องจากราคาถูกและมีธาตุอาหารอย่างอื่นผสมอยู่ด้วย
3. บรรจุลงถังพลาสติก หรือถุงพลาสติก จากนั้นใช้ของหนัก เช่น อิฐบดล็อกหรือก้อนหินวางทับลงบนพืชผักที่หมัก ทิ้งไว้ 1 คืนจึงยกหินออกแล้วปิดฝาภาชนะที่หมักให้สนิท เพื่อป้องกันไม่ให้อากาศเข้าไป หมักทิ้งไว้ 10-14 วัน ก็จะได้ปริมาณน้ำสกัดชีวภาพมากพอ

ต่อการใช้งาน 4. จากนั้นเก็บน้ำสกัดชีวภาพที่ได้ใส่ภาชนะเก็บไว้ในที่ร่มอย่าให้ถูกแสงแดด

วิธีการใช้ อัตราส่วน 1 ต่อ 500-1,000 (1-2 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ 10 ลิตร) ใช้รดหรือฉีดพ่นต้นไม้, อัตราส่วน 1 ต่อ 300-500 ใช้ฉีดพ่นคอกปศุสัตว์เพื่อขจัดกลิ่นและแมลงรบกวน และอัตราส่วน 1 ต่อ 1,000 ใส่บ่อเลี้ยงปลาช่วยบำบัดน้ำเสียได้

ส่วนกากที่เหลือจากการหมักยังสามารถนำไปฝังเป็นปุ๋ยบริเวณโคนต้นไม้ หรือจะคลุกดินหมักไว้ ใช้เป็นดินปลูกต้นไม้ก็ได้ และหนอนที่เกิดจากการหมักน้ำชีวภาพยังสามารถนำไปเป็นอาหารเลี้ยงปลาได้อีกเช่นกัน

สำหรับวิธีการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ มีส่วนผสมดังนี้ 1. มูลสัตว์แห้งบดละเอียด 3 ปีบ 2. แกลบดำ 1 ปีบ 3. อินทรียัดดูอื่น ๆ เช่น จุยมะพร้าวเปลือกถั่ว 1 ปีบ 4. รำละเอียด 1 ปีบ 5. น้ำสกัดชีวภาพ 2 ช้อนโต๊ะ 6. น้ำตาล 2 ช้อนโต๊ะ และ 7. น้ำ 10 ปีบ

วิธีทำ นำวัสดุต่าง ๆ มาเทรวมกันเป็นกองแล้วคลุกเคล้าจนเข้ากันดี จากนั้นนำน้ำสกัดชีวภาพ น้ำตาล น้ำ มาผสมกันจนจนละลายเข้ากันดี และนำส่วนผสมของน้ำสกัดชีวภาพที่เตรียมไว้ราดบนกองวัสดุโดยไม่จำเป็นต้องราดจนหมด

แต่ให้สังเกตว่ากองวัสดุนั้นมีความชื้นมากหรือน้อยเพียงใด ถ้ามีความชื้นมากเกินไปให้น้ำน้อย ถ้าความชื้นน้อยก็ต้องใส่น้ำมาก คลุกให้เข้ากันจนทั่วให้ได้ความชื้น 30% ดูจากดินจะจับตัวเป็นก้อนหมาด ๆ

▲ สาวน้อยชาวเขาเหล่านี้เป็นเกษตรกรบ้านทับเบิก จ.เพชรบูรณ์ ที่หันมาปลูกผักด้วยชีววิธี และวิธีผสมผสาน

การหมักจะทำได้ 2 วิธี วิธีแรก บรรจุ กองปุ๋ยที่คลุกกันดีแล้วใส่กระสอบโดยไม่ต้องมัด ปากถุง ตั้งทิ้งไว้ในที่ร่มหรือที่อากาศถ่ายเทดี ประมาณ 5-7 วัน ส่วนวิธีที่ 2 เก็ยกองปุ๋ยหมัก บนพื้นซีเมนต์หนาประมาณ 1-2 คืบ คลุมด้วย กระสอบปานทิ้งไว้ 4-5 วัน และตรวจดูความร้อนในวันที่ 2-3 ให้มีความร้อนประมาณ 40-50 องศาเซลเซียส ถ้าร้อนมากให้เอากระสอบที่คลุม ออก แล้วกลับกองปุ๋ยเพื่อระบายความร้อน หลังจากนั้นกองปุ๋ยจะค่อย ๆ เย็นลง จึงบรรจุกระสอบ เพื่อเก็บไว้ใช้ได้ไป

มีข้อสังเกตว่าลักษณะปุ๋ยหมักชีวภาพ ที่ดีนั้น จะต้องมิใช่สีขาวของเชื้อเห็ดจับกันเป็น กลุ่ม ๆ มีกลิ่นหอมเฉพาะตัวคล้ายกลิ่นเห็ด ถ้าเป็นลักษณะเช่นนี้ ถือว่าได้ปุ๋ยหมักชีวภาพที่มี คุณภาพดี

การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพและปุ๋ยหมัก ชีวภาพ เกษตรกรสามารถทำไว้ใช้ในเรือสวน ไร่นา ถ้าทำได้ดีถูกขั้นตอน มีคุณภาพ สามารถทำ

ออกจำหน่ายเป็นรายได้เสริมได้ วิธีการทำก็ง่าย ดันทุนการผลิตก็ต่ำ วัสดุที่ใช้ทำก็ล้วนแล้วแต่หา ได้ง่ายในท้องถิ่น หรืออาจเป็นพืชผัก ผลไม้ ที่ ไม่ได้คุณภาพ ขายไม่ได้ราคา หรือล้นตลาด เกษตรกรสมควรนำมาแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ ต่อไปในทางอื่นได้

มีนักวิชาการบอกมาว่าการใช้ปุ๋ยน้ำ ชีวภาพนั้นจะช่วยทำให้โครงสร้างของพืชแข็งแรงขึ้น มีความต้านทานต่อโรคมกยิ่งขึ้น ส่วนปุ๋ย หมักชีวภาพจะช่วยปรับปรุงบำรุงดินให้มีความ อุดมสมบูรณ์ เพิ่มจุลินทรีย์ชั้นดีให้กับดิน และเร่ง การเจริญเติบโตให้กับพืชได้ดีมาก

ดังนั้นถ้าเกษตรกรสนใจเรื่องของปุ๋ยน้ำ ชีวภาพ, ปุ๋ยหมักชีวภาพ หรือการทำเกษตรด้วย ชีววิถีและวิธีผสมผสาน สามารถปรึกษาข้อมูล เพิ่มเติมได้ที่ คุณหลักชัย มีนะกนิษฐ์ ผอ. สถาบันส่งเสริมเกษตรชีวภาพและโรงเรียน เกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร 2134/1 ถนนพหลโยธิน จตุจักร กท. 10900 โทร. 942-8541 หรือเข้าไปศึกษาได้โดยตรงที่ศูนย์ส่งเสริมเกษตร ชีวภาพและโรงเรียนเกษตรกร ซึ่งมีทั้งหมด 9 ศูนย์ทั่วประเทศ ได้แก่ จ.ชลบุรี, ราชบุรี, ชัยนาท, เชียงใหม่, พิษณุโลก, ขอนแก่น, นครราชสีมา และสุราษฎร์ธานี

ก่อนลากันในวันนี้ขอเตือนว่าแม่แต่ “เกษตรกรชาวเขา” ยังตื่นตัวหันมาทำเกษตร ด้วยชีววิถีและวิธีผสมผสานแทนการใช้สารเคมี กันแล้ว เพราะฉะนั้นเกษตรกรบนพื้นราบอย่าง เรา ๆ อย่างมัวงมโข่งอยู่เขียวนะครับ...เดี๋ยวจะ ตามเขาไม่ทัน เพราะชาวเขาเดี๋ยวนี้เขาพัฒนา กันแล้ว !!